

Praksisnyt fra DUKH: Behandling efter Servicelovens § 102 - den ukendte bestemmelse

af konsulent Erik Jappe

Det er ikke alle servicelovens bestemmelser, der er lige kendte hos borgerne eller i kommunerne. En af de bestemmelser, som lever et ret så ukendt liv, er servicelovens § 102 om hjælp til behandling m.v. I DUKH oplever vi, at mange sagsbehandlere ikke har kendskab til den, og at de fleste aldrig har anvendt den i praksis. Ja, i nogle kommuner har man endog ikke oprettet en udgiftskonto til bestemmelsen. Bestemmelsen indeholder dog nogle muligheder for at yde hjælp, som fortjener at være kendt og blive anvendt i praksis.

Hvad kan § 102 anvendes til?

Efter § 102 kan kommunen ud over tilbud efter § 85 (§ 85 omhandler hjælp og støtte, som gør borgeren i stand til at varetage sin egen dagligdag) give tilbud om behandling til borgere med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller med særlige sociale problemer. Tilbuddet gives, når dette er nødvendigt med henblik på at bevare eller forbedre borgerens fysiske, psykiske eller sociale funktioner, og når dette ikke kan opnås gennem de behandlingstilbud, der kan tilbydes efter anden lovgivning.

I Vejledning om hjælp og støtte efter serviceloven (vejl. nr. 2 til serviceloven) er det anført i pkt. 82, at *"udgangspunktet for behandling efter serviceloven er, at det sædvanlige behandlingssystem efter sundhedsloven skal anvendes. Men der kan være borgere, der har så alvorlige handicap, sindslidelser, misbrug e.l., at det kræver en særlig indsats eller en særlig indretning af behandlingstilbuddet."*

I samme vejledning præciseres det i pkt. 84, at *"§ 102 giver således hjemmel til, at borgere, der har behov for en ganske særlig behandling, kan få et relevant behandlingstilbud,*

- *når det sædvanlige behandlingssystem ikke rummer den fornødne specialviden/ekspertise, eller*
- *at det sædvanlige behandlingssystem efter en konkret vurdering ikke kan antages at være egnet til at behandle den konkrete borger."*

Kommunen skal altså vurdere både det sædvanlige behandlingssystems viden og ekspertise og borge-

rens behov for behandling, når man skal vurdere, om mulighederne inden for behandlingssystemet må anses for at være udtømte. Og hvis borgeren ikke kan "rummes" i det normale behandlingssystem, er der efter § 102 mulighed for at bevilge støtte til tilbud uden for det offentlige behandlingssystem.

I Vejledning om botilbud mv. til voksne efter reglerne i almenboligloven, serviceloven og friplejeboligloven (vejl. nr. 4 til serviceloven) er det anført om behandling på kvindekrisecentre i medfør af servicelovens § 102: *"139. Behandlingsydelser forudsættes først og fremmest ydet efter de almindelige regler herom. Der kan dog være situationer, hvor disse regler ikke er hensigtsmæssige eller tilstrækkelige. Efter servicelovens § 102 kan der derfor i særlige tilfælde gives tilbud om behandling. Behandlingstilbud efter servicelovens § 102 skal ligge ud over de tilbud, der generelt tilbydes efter sundhedslovgivningen og skal herudover indgå i en handleplan for den enkelte, som et led i den samlede sociale indsats. Der vil typisk kunne være tale om socialpsykiatrisk, psykologisk eller specialterapeutiske behandlingstilbud, som kan medvirke til at forbedre/vedligeholde den enkeltes funktionsniveau fysisk, psykisk og socialt."*

I Vejledning om træning i kommuner og regioner (2009) står der i kap. 6.3.: *"Tilbuddene efter § 102 omfatter en mere behandlingsmæssig indsats i form af eksempelvis fysio- og ergoterapeutisk behandling eller tandbehandling. Behandling kan gives efter § 102, hvis behandlingen ikke kan gives i det sædvanlige behandlingssystem, f.eks. fordi der er behov for en særlig indsats eller en særlig indretning af behandlingen."*

Afrunding

I DUKH vurderer vi, at en række borgere ville være berettigede til at modtage hjælp af behandlingsmæssig karakter efter § 102, hvis de var klar over muligheden for at søge om hjælpen. Der er ikke sat snævre rammer for, hvad der kan ydes hjælp til. Der kan således ydes socialpsykiatrisk, psykologisk, specialterapeutisk, fysio- og ergoterapeutisk behandling eller tandbehandling.

Tilbud efter § 102 kan ydes uafhængig af boform, dvs. også til borgere, der f.eks. har ophold i botilbud efter servicelovens § 108. Hjælpen efter § 102 ydes uafhængig af økonomi. Mange borgere, der i dag ikke kan få den nødvendige behandling i det sædvanlige behandlingssystem, bliver henvist til at søge

om hjælp til betaling af udgiften til behandling efter aktivlovens § 82, men her ydes hjælpen som bekendt efter en økonomisk vurdering. Støtte efter § 102 kan således med fordel anvendes i en række situationer. 